

Σύγχρονες Επιχειρήσεις, Σύγχρονη Ελλάδα

Επιχειρήσεις, Ανθρώπινο Δυναμικό και Εκπαιδευτικό Σύστημα: Έρευνα σε βιομηχανικές επιχειρήσεις Διαπιστώσεις και Προτάσεις Πολιτικής

Χρήστος Α. Ιωάννου

Διευθυντής, Τομέας Απασχόλησης και Αγοράς Εργασίας ΣΕΒ

18 Σεπτεμβρίου 2019

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Ταυτότητα της έρευνας

Αριθμός επιχειρήσεων: 831

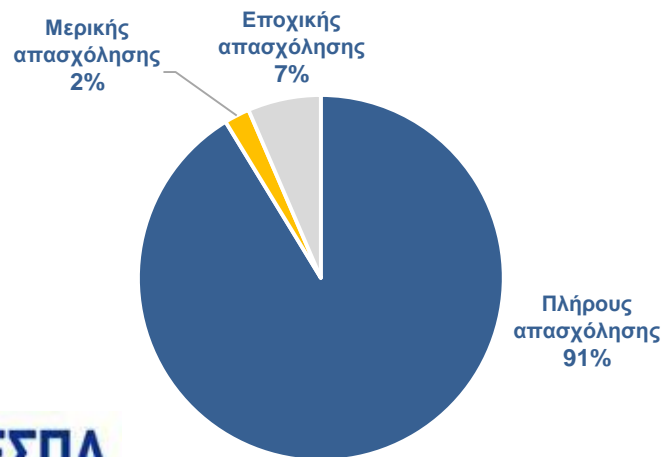
Κλαδικά Οικοσυστήματα: Αγροδιατροφή, Δομικά υλικά, Ενέργεια, Logistics, Ψηφιακή οικονομία, Υγεία-Φάρμακο

Αριθμός εργαζομένων ανά επιχείρηση: >≈30

Περίοδος διεξαγωγής της έρευνας: Ιούλιος-Οκτώβριος 2018

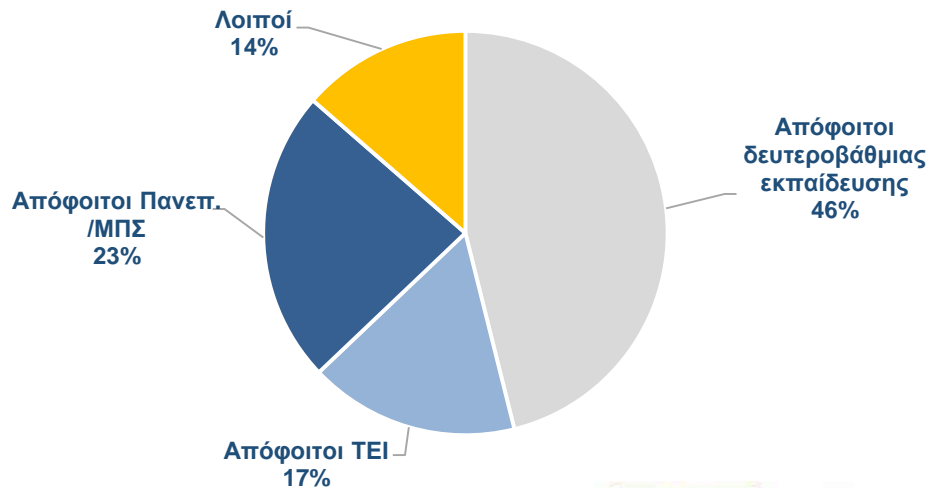
Μέθοδος: Τηλεφωνικές & προσωπικές συνεντεύξεις

Η έρευνα αφορούσε σε **147.674** θέσεις απασχόλησης.

Ανθρώπινο δυναμικό των επιχειρήσεων

Εκπαιδευτικό επίπεδο του ανθρώπινου δυναμικού των επιχειρήσεων (% εργαζομένων)

4 στους 10 εργαζομένους είναι
απόφοιτοι Τριτοβάθμιας

με σταθερότητα οι εργαζόμενοι είναι
εκαιρεμένοι και για τον ψηφιακό
γναμνήλι ψηφιακών εργαλείων
επιχειρήσεων μελλοντικά

ΕΣΠΑ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

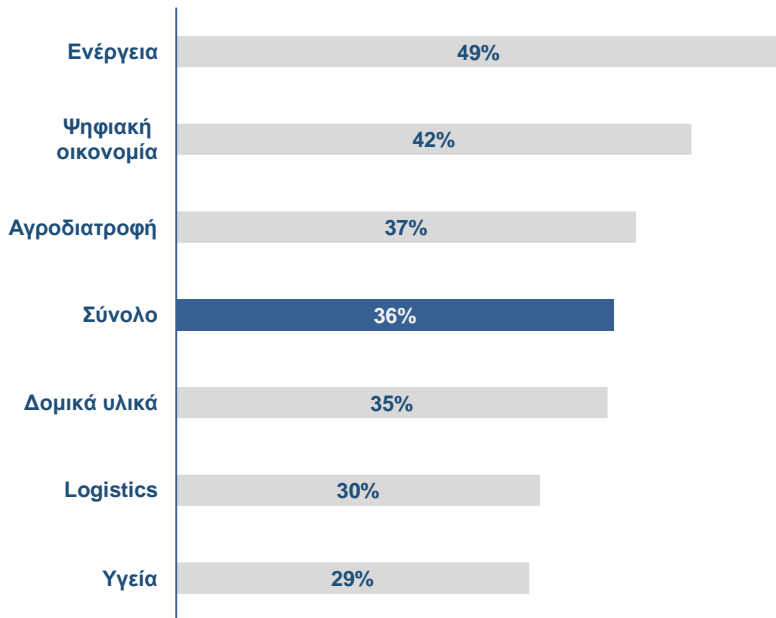
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Δυσκολίες κάλυψης κενών θέσεων

Λόγοι δυσκολιών κάλυψης κενών θέσεων

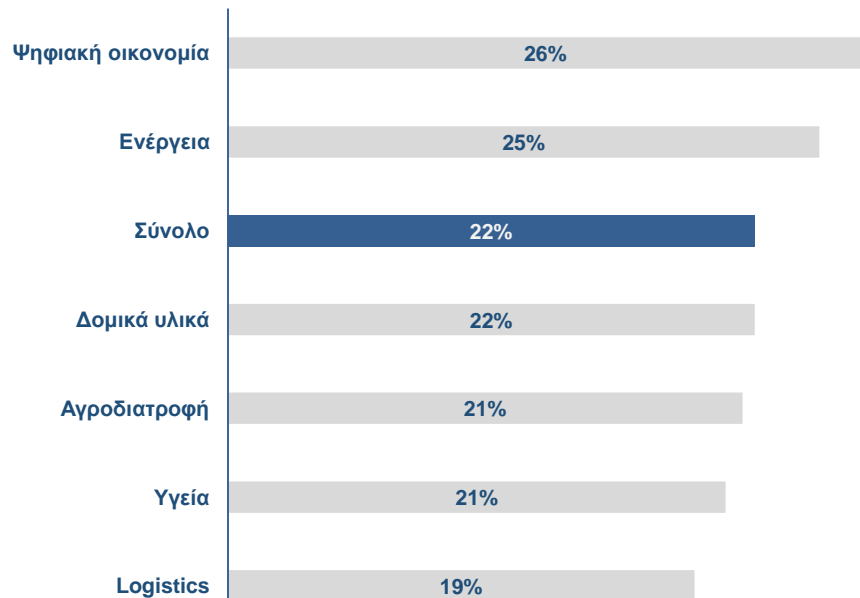

Το 36% των επιχειρήσεων δυσκολεύεται να καλύψει κενές θέσεις εργασίας, εξαιτίας κυρίως της έλλειψης των κατάλληλων δεξιοτήτων και της απαιτούμενης εργασιακής εμπειρίας

Το πρόβλημα είναι εντονότερο στην Ενέργεια και την Ψηφιακή Οικονομία

Δυσκολίες διατήρησης ανθρώπινου δυναμικού

Δυσκολίες διατήρησης ανθρώπινου δυναμικού

Λόγοι δυσκολιών διατήρησης ανθρώπινου δυναμικού

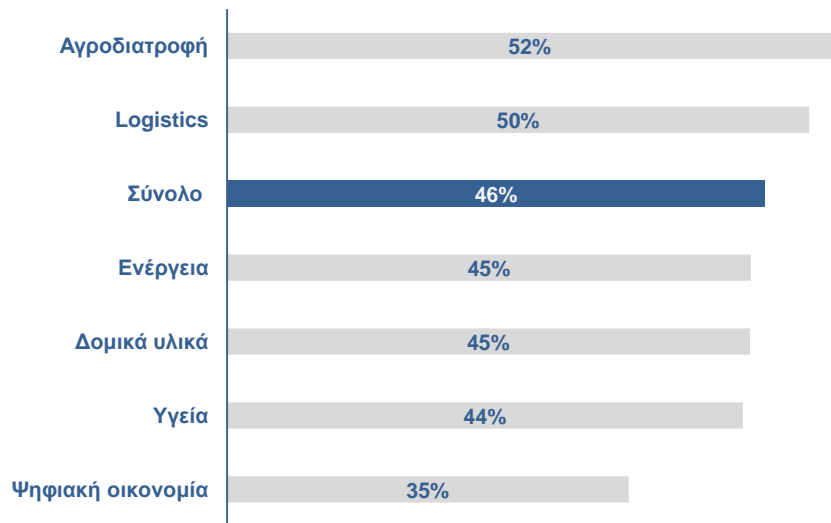

Το 22% των επιχειρήσεων δυσκολεύεται να διατηρήσει το ανθρώπινο δυναμικό του (ιδίως το επιστημονικό προσωπικό και τους ειδικευμένους τεχνίτες, αλλά ακόμη και ανειδίκευτους εργάτες), κυρίως λόγω του ανταγωνισμού.

Το πρόβλημα είναι εντονότερο στην Ψηφιακή Οικονομία και την Ενέργεια

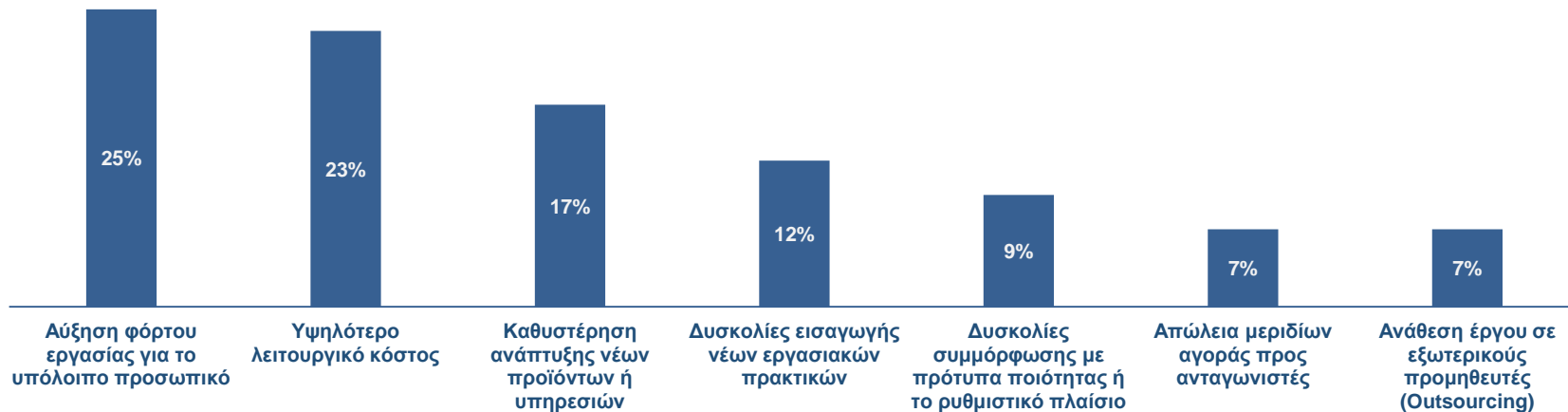
Ελλείψεις γνώσεων και δεξιοτήτων

Ελλείψεις γνώσεων και δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού των επιχειρήσεων

- Το 46% των επιχειρήσεων εντοπίζει ελλείψεις γνώσεων και δεξιοτήτων στο ανθρώπινο δυναμικό τους
- Οι ελλείψεις είναι εντονότερες στην Αγροδιατροφή και τα Logistics, κλάδους στους οποίους κυριαρχεί η απασχόληση ανθρώπινου δυναμικού μεσαίων ή χαμηλών τυπικών προσόντων
- Λιγότερο επαρκείς κρίνονται οι γνώσεις και οι δεξιότητες του ανθρώπινου δυναμικού που σχετίζονται με την «Εξωστρέφεια και την ανάπτυξη εξαγωγικών δραστηριοτήτων», την «Εισαγωγή καινοτομιών και την ανάπτυξη προϊόντων» και τις «Στρατηγικές μάρκετινγκ και την ανάπτυξη δικτύου πωλήσεων»

Προβλήματα που προκαλεί η έλλειψη δεξιοτήτων

Οι ελλείψεις σε γνώσεις και δεξιότητες επιβαρύνουν τις επιχειρήσεις αλλά και το ανθρώπινο δυναμικό τους

Συνεργασία με το εκπαιδευτικό σύστημα

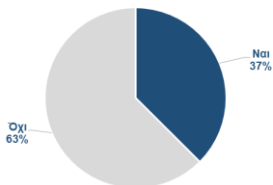
Μορφές συνεργασίας με την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση (πλην πρακτικής άσκησης, θετικές απαντήσεις)

Προσφορά θέσεων πρακτικής άσκησης/μαθητείας το τελευταίο έτος

Μία στις δύο επιχειρήσεις έχει προσφέρει θέσεις πρακτικής άσκησης/μαθητείας

Συνεργασία με Πανεπιστήμια

Τέσσερις στις δέκα επιχειρήσεις έχουν αναπτύξει άλλες μορφές συνεργασίας με την Τριτοβάθμια εκπαίδευση, αλλά αφορούν κυρίως σε επισκέψεις φοιτητών στις εγκαταστάσεις τους

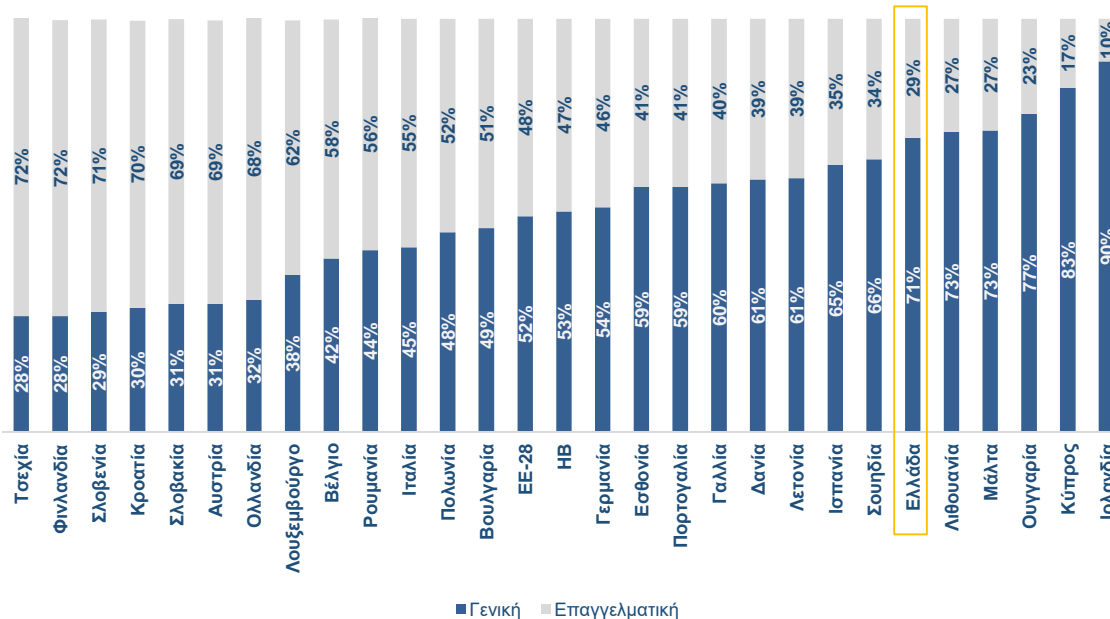
Η ζήτηση για εξειδικευμένους τεχνικούς, τεχνίτες και χειριστές μηχανημάτων έργου είναι ιδιαίτερα υψηλή.

Δεν υφίσταται σύνδεση μεταξύ των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης και των αναγκών της αγοράς εργασίας.

Στην Ελλάδα η επαγγελματική εκπαίδευση επιλέγεται από σχετικά μικρό ποσοστό των μαθητών.

Τεχνικές/επαγγελματικές δεξιότητες

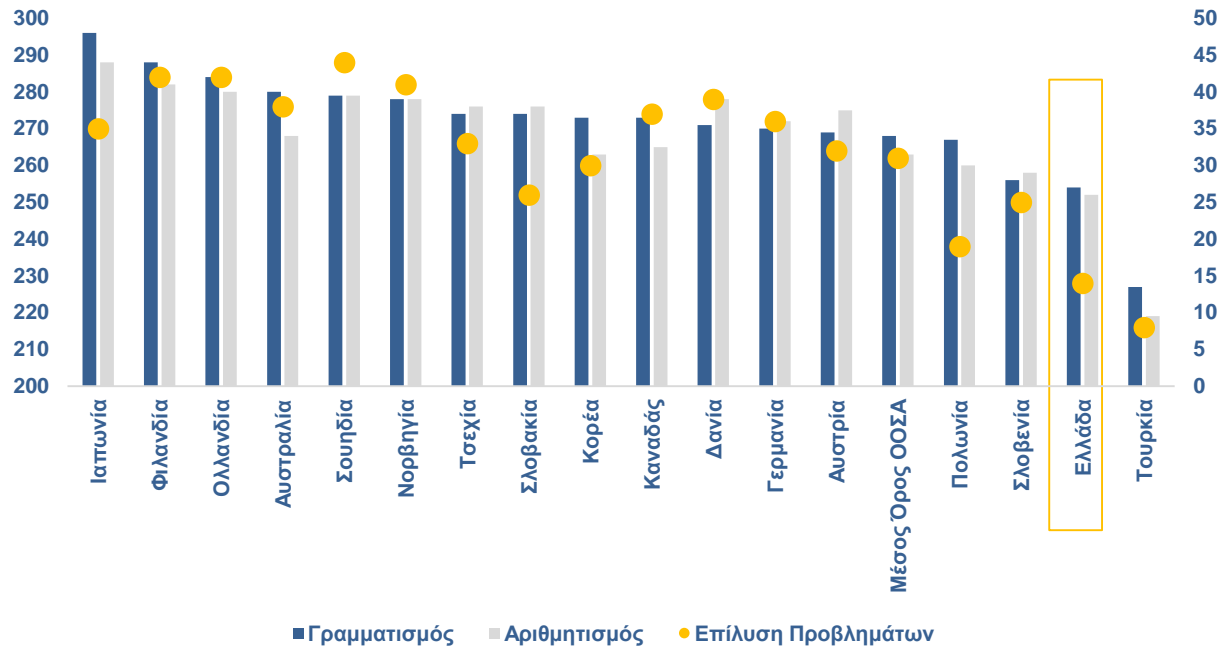
Ποσοστιαία κατανομή των μαθητών της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ανάλογα με τον προσανατολισμό του προγράμματος σπουδών (2017)

Πηγή: Eurostat

Οριζόντιες δεξιότητες

Επιδόσεις στις θεματικές περιοχές του ΠΙΑΑΚ, 2016
(στον δεξιό άξονα οι τιμές για την «επίλυση προβλημάτων»)

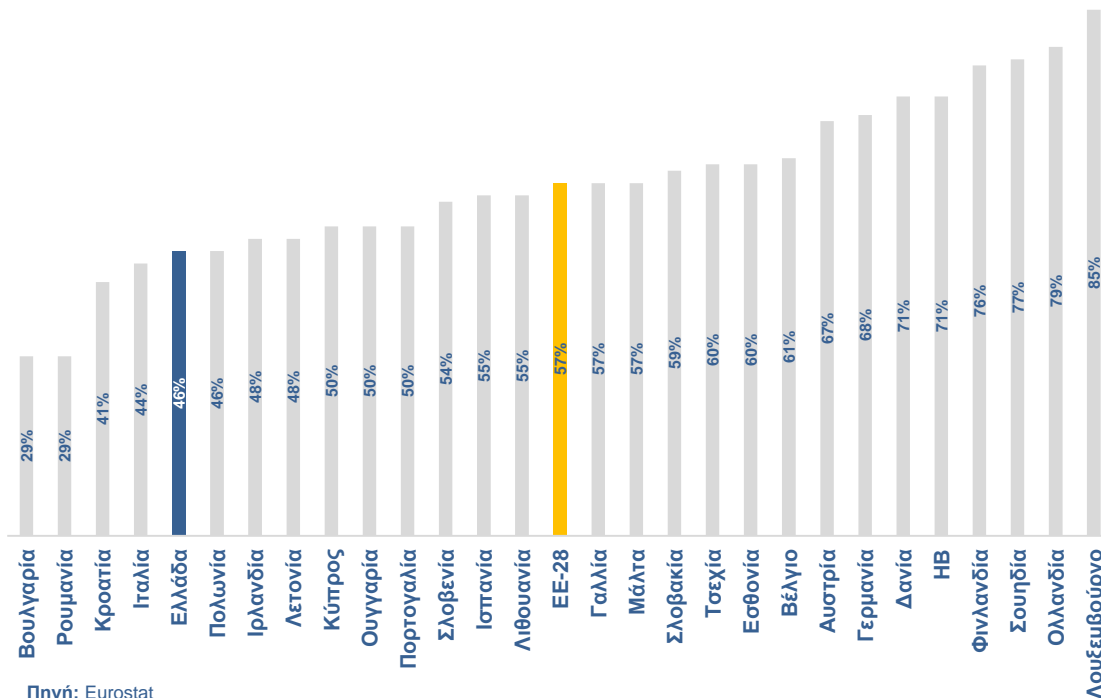
Οι επιδόσεις των Ελλήνων στην έρευνα ΠΙΑΑΚ του ΟΟΣΑ για τις οριζόντιες δεξιότητες, είναι χαμηλότερες από τις επιδόσεις άλλων χωρών.

Ψηφιακές δεξιότητες

Άτομα που διαθέτουν βασικές ή περισσότερες από τις βασικές ψηφιακές δεξιότητες (2017)

Η ψηφιακοποίηση των διαδικασιών των επιχειρήσεων καθιστά ολοένα και σημαντικότερες τις ψηφιακές δεξιότητες για την πλειονότητα των επαγγελματιών.

Στην Ελλάδα διαπιστώνονται ελλείψεις στην προσφορά ψηφιακών δεξιοτήτων.

Πηγή: Eurostat

20 Προτάσεις Πολιτικής

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1. ΝΕΟΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Ανάγκη στροφής προς γνώσεις και δεξιότητες που αντιστοιχούν στη σύγχρονη οικονομική και τεχνολογική πραγματικότητα.

1. Ψηφιακές Δεξιότητες
2. Οριζόντιες Δεξιότητες
3. Γνώσεις STEM (Science, Technology, Engineering, Mathematics)
4. Γνώσεις βασισμένες στην εμπειρία και τους χώρους παραγωγής και εργασίας

Εταιρική σχέση ΑΕΙ – επιχειρήσεων

5. Ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών συνδεδεμένων με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας

6. Θεσμική κατοχύρωση της δυνατότητας συνεργασίας ΑΕΙ και επιχειρήσεων:

- Σχεδιασμός μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών
- Λειτουργία επιχειρηματικών θερμοκοιτίδων
- Εκπόνηση βιομηχανικών διδακτορικών διατριβών

Επανασχεδιασμός και αναβάθμιση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ) με προσανατολισμό στις ανάγκες της αγοράς εργασίας:

7. Σύγχρονο, ελκυστικό και αποτελεσματικό σύστημα ΕΕΚ με προγράμματα σπουδών που αναπτύσσονται με τη συμμετοχή των επιχειρήσεων και συνεχή αξιολόγηση
8. Έμφαση σε ειδικότητες που υπηρετούν δυναμικούς τομείς προτεραιότητας, και διεθνώς εμπορεύσιμα προϊόντα
9. Ενεργός και ουσιαστική συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων σε όλα τα στάδια σχεδιασμού, εφαρμογής και αξιολόγησης στα σχετικά όργανα διακυβέρνησης
10. Σύγχρονα προγράμματα σπουδών που αξιοποιούν την τεχνολογία στην εκπαιδευτική διαδικασία
11. Έμφαση στην αξιοποίηση συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία (ενίσχυση της μαθητείας, ενθάρρυνση ιδιωτικών πρωτοβουλιών πιλοτικού / καινοτόμου χαρακτήρα, κλπ.)

Πλήρης αναδιοργάνωση του συστήματος Δια Βίου Μάθησης για ανταπόκριση στις πραγματικές ανάγκες

12. Προγράμματα επανεκπαίδευσης και νέων δεξιοτήτων στο ανθρώπινο δυναμικό που επηρεάζεται από την αυτοματοποίηση και την αναπόφευκτη αλλαγή θέσεων εργασίας
13. Σύνδεση των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας & Αξιοποίηση των μηχανισμών διάγνωσης αναγκών
14. Ανάπτυξη νέου τύπου πιστοποιημένων επαγγελματικών περιγραμμάτων
15. Προγράμματα ΣΕΚ από πιστοποιημένους φορείς & Σύγχρονα συστήματα πιστοποίησης γνώσεων και δεξιοτήτων
16. Πιστοποίηση προσόντων της Μη Τυπικής και της Άτυπης Μάθησης
17. Αναβάθμιση της λειτουργίας του ΕΟΠΠΕΠ

5. ΕΝΔΟΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

18. Έμφαση στις υποδομές ενδοεπιχειρησιακής κατάρτισης και στα συστήματα προνοητικής διαχείρισης και ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού τους για:

- Κάλυψη των πραγματικών αναγκών των επιχειρήσεων
- Εξειδίκευση για κάθε εργαζόμενο (πλάνα καριέρας, διοίκηση ταλέντων κλπ.)
- Σύγχρονες μεθόδους εκπαίδευσης πέρα από τα παραδοσιακά σεμινάρια

19. Διάθεση ειδικού επιπλέον ποσοστού επί των πόρων που συγκεντρώνονται μέσω των ασφαλιστικών εισφορών, προερχόμενου από δημόσια χρηματοδότηση με πόρους του ΕΠΑΝΕΚ, με σκοπό την εκπαίδευση σε ψηφιακές δεξιότητες

20. Επανεξέταση του θεσμικού πλαισίου χρηματοδότησης της ενδοεπιχειρησιακής κατάρτισης στο πλαίσιο του τριμερούς κοινωνικού διαλόγου μεταξύ Πολιτείας, εργαζομένων και εργοδοτών